

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Llengua catalana i literatura

SÈRIE 1

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Mossèn Gaspar netejà amb calma les ulleres, va treure tabac, **el** polsà i esperà l'esternut alliberador. Va reprendre després la lectura començada i se submergí aviat en l'harmonia dels versos llatins. Llegia Horaci. Un somriure li pujava als llavis, i hi havia als seus ulls una ombra de recança. Digué, tot pessigant-se amb suavitat les galtes vermelloses:

—El meu desig també fóra aquest: una llenca de camp on hi hagués un hort. I prop del mas, una font d'aigua contínua. I a més d'això, una mica de bosc.

Va alçar la mirada, i els ulls varen reposar en la blavor del mar. Un oreig de setembre entrà per la finestra oberta i portà al front de mossèn Gaspar la consolació d'una prometença llunyana. Una papallona escampava per la cambra el polsim de les ales. Refilà un canari, bronzí una mosca vironera, tocaven hores al campanar de l'església veïna. Mossèn Gaspar caigué altra cop en la meditació. Tornà a mormolar:

—I prop del mas, una font d'aigua contínua.

Era de mitjana edat, alt, ni massa gras ni massa magre, lleugerament esquetut. Duia una sotana vella, molt sargida, per sota de la qual se li endevinaven les calces, d'un vellut modest i desllustrat. Mossèn Gaspar no vivia content, el turmentava una secreta angoixa. Feia molts anys que era rector a marina, i mai no **s'hi** havia arribat a acostumar. Perquè ell no va néixer ran del mar. Ell es crià enmig de torrenteres i de cingles, a l'alta muntanya, on no creixen oliveres, ni llimoners, ni tampoc el raïm. Terres de blat i de castanyers, de fesols, de freixes i nogueres. L'aigua amarava els prats, plens d'herbes, de vimeteres i pollancre. A l'hivern, les vetlles vora la llar i el pas de la neu fins a la porta. A l'estiu, els corns de la sega tardana i el misteri dels focs sota la nit estrellada. A la tardor, la caça del senglar i la festa del patró sant Martí. A la primavera, el conreu del terròs i els tons del verd renascut als arbres. Lladrar de gossos, ric-ric de grills, esbufecs d'òlibes, de mussols, de xots, de ducs, de miloques. I les postes resplendents, aquelles postes que no oblidaria mai, la claror d'un silenci romput per les esquelles del ramat que pastura.

—I a més d'això, una mica de bosc.

Mossèn Gaspar paladejava les paraules amb golafreteria. Es veia vorejant un camí polsós, solitari, voltat de cims i de grisor d'alzines. Una roca pelada, com d'esquena d'ase. I al fons, feixes de secà i de regadiu i l'ajocada quietud de la masia. Capvespre, recolliment. Ell entrava sense dir res i s'asseia al banc de pedra del portal. I després les salutacions, el renill de l'euga, l'espessor de la llet de la vaca acabada de munyir i les tallades regalimoses de la xindria, que esborraven dels rostres la suor del treball de la tarda.

Va ser despertat per una veu. La majordona se li atansà: fresca, encara no madura, enllardufada de tafaneria. Un home el volia veure. Mossèn Gaspar preguntà distretament:

—Un pescador?

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves
Llengua catalana i literatura

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Mossèn Gaspar llegia Ovidi.	☐	☒
b) Les galtes de mossèn Gaspar eren vermellenques.	☒	☐
c) Mossèn Gaspar era rector d'un poble de muntanya.	☐	☒
d) La festa de sant Martí és a l'hivern.	☐	☒
e) La majordona de mossèn Gaspar era molt xafardera.	☒	☐

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots següents. [0,5 punts]

- a) *Vent*: oreig
- b) *Murmurejar, murmurar*: mormolar
- c) *Prim*: magre
- d) *Assaboria*: paladejava
- e) *Esmorteït, apagat*: desllustrat

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

- a) Mossèn Gaspar netejà amb calma les ulleres, va treure tabac, **el** polsà i esperà l'esternut alliberador:
el tabac.....
- b) Feia molts anys que era rector a marina, i mai no s'**hi** havia arribat a acostumar:
A fer de (o a ser) rector a marina (o a la vora del mar).....

1.4. Expliqueu, en un màxim de cinquanta mots, per què mossèn Gaspar no vivia content i què desitjava. [0,5 punts]

Resposta possible:

Mossèn Gaspar feia de rector vora el mar i no s'hi havia acostumat mai; per aquest motiu desitjava tornar al medi on s'havia criat, que era l'alta muntanya. Enyorava les torrenteres i els cingles i desitjava un tros d'hort, amb una font d'aigua contínua i una mica de bosc.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves
Llengua catalana i literatura

1.5. Responen les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu qui és el personatge de la Bàrbara, a l'obra *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda. [1 punt]

La Bàrbara és una violinista que coneix Salvador Valldaura quan aquest és a Viena. És prima, rossa i d'ulls clars. En Valldaura se n'enamora i li fa enviar violetes. Després de trobar-se dues vegades, ella se suïcida, sense que hi hagi cap justificació aparent. La seva memòria plana durant tota la vida d'en Valldaura.

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) <i>Mirall trencat</i> és una novel·la sobre la vellesa i la mort.	☒	☐
b) Teresa Goday treballava en una floristeria abans de conèixer Nicolau Rovira.	☐	☒
c) Teresa Goday no torna a veure mai més el fill que tingué amb Miquel Masdeu.	☐	☒
d) La Sofia era la filla de l'Eladi i de la Pilar Segura i fou afillada per la Teresa.	☐	☒
e) La torre que va comprar en Valldaura i on va anar a viure amb la Teresa en tornar de París era a Sant Gervasi.	☒	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Sebastià és un propietari dèspota.	☒	☐
b) Els orígens de la Marta provenen d'una <i>terra baixa</i> .	☒	☐
c) El personatge de la Marta no evoluciona al llarg de l'obra.	☐	☒
d) En Manelic mata en Sebastià d'un tret.	☐	☒
e) En Sebastià concerta el matrimoni entre la Marta i en Manelic per poder-se casar amb una pubilla rica.	☒	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriu el fragment següent del text canviant els temps verbals en passat per formes de present. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. Subratlleu en els dos textos les formes verbals que modifiqueu. [1 punt]

Era de mitjana edat, alt, ni massa gras ni massa magre, lleugerament esquenut. **Duia** una sotana vella, molt sargida, per sota de la qual se li **endevinaven** les calces, d'un vellut modest i desllustrat. Mossèn Gaspar no **vivia** content, el **turmentava** una secreta angoixa. **Feia** molts anys que **era** rector a marina, i mai no s'hi **havia** arribat a acostumar. [...] Mossèn Gaspar **paladejava** les paraules amb golafreria. Es **veia** vorejant un camí polsós, solitari, voltat de cims i de grisor d'alzines.

És de mitjana edat, alt, ni massa gras ni massa magre, lleugerament esquenut. **Du/Duu** una sotana vella, molt sargida, per sota de la qual se li **endevinen** les calces, d'un vellut modest i desllustrat. Mossèn Gaspar no **viu** content, el **turmenta** una secreta angoixa. **Fa** molts anys que **és** rector a marina, i mai no s'hi **ha** arribat a acostumar. [...] Mossèn Gaspar **paladeja** les paraules amb golafreria. Es **veu** vorejant un camí polsós, solitari, voltat de cims i de grisor d'alzines.

2.2. En el text s'explica que mossèn Gaspar enyora el paisatge d'alta muntanya on es va criar. Si haguéssiu de triar entre el mar o la muntanya, per quin dels dos us decantaríeu? Escriviu un text ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què exposeu els criteris de la vostra tria. [2 punts]

Resposta oberta.

Comentari sobre la correcció:

A final de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans va aprovar algunes novetats normatives, amb una moratòria de quatre anys. En la reunió amb els professors de començament de curs es va recomanar que els estudiants havien de ser coherents en les respostes tot emprant unes normes o unes altres sense interferències:

a) pel que fa a l'ortografia, es poden donar per bones tant les solucions que segueixen la norma anterior com les que segueixen la norma publicada a l'*Ortografia catalana* (2017). Aquesta solució doble afecta sobretot els accents diacrítics, les vocals epentètiques en compostos (*angioespasme, arterioesclerosi*), l'ús del guionet en sintagmes nominals (*manifestació pro-dret a decidir, ex-directora general*), o la grafia *rr* de sons ròtics en paraules prefixades (*arrítmia, correferent*).

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves

Llengua catalana i literatura

- b) Pel que fa a la gramàtica, cal tenir en compte que a l'examen es demana un text formal. En aquest sentit, i en relació amb la correcció d'aquesta prova, es pot dir que la norma no ha canviat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

Recordeu que cal aplicar els criteris d'adequació (al registre formal i al contingut que es demana), coherència (estructura del text i de les idees exposades) i cohesió (oracions ben construïdes). En aquest sentit, els 2 punts de l'exercici es poden graduar en segments de 0,25 punts.

En relació amb la sinonímia, ja sabeu que es poden acceptar altres formes alternatives, sempre que siguin admeses normativament i que concordin amb el valor semàntic que tenen en el text.

Recordeu també que, com cada any, es descompta 0,1 per faltes (incloent-hi les repetides).

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Les abelles desapareixen a Europa i altres zones del món i les conseqüències poden ser desastroses. Aquest petit insecte té un paper essencial en el desenvolupament de molts cultius. Sense la seva pol·linització, no floriran, i sense collites, els aliments escassejaran i s'encariran.

La creixent taxa de mortalitat de les abelles als Estats Units i Europa es remunta a finals dels anys noranta, però s'ha fet més notòria a partir de l'any 2004, coincidint, precisament, amb un dels exercicis en què més es va intensificar l'escalfament global. Un estudi elaborat per la Universitat de Reading posa xifres a la realitat de l'espècie a Europa.

Dels 41 països analitzats entre 2005 i 2010, l'informe revela que la demanda de serveis de pol·linització va créixer cinc vegades més ràpid que l'oferta d'abelles. Gairebé la meitat dels països en presenta un dèficit. Un dels països amb més dificultats per satisfer les necessitats és el Regne Unit, on tot just hi ha abelles per respondre a la quarta part de la demanda. I una àmplia majoria dels països només pot pol·linitzar entre el 25% i el 50%.

Les conseqüències encara no s'han fet palpables perquè les abelles han trobat **qui** les substitueixi en les tasques de pol·linització. Són els anomenats pol·linitzadors silvestres, com els borinots i els sírfids, d'aspecte semblant a les abelles o les vespes. El problema és que hi ha un coneixement escàs sobre la població d'aquests dípters i sobre els seus hàbits i eficàcia en el procés de pol·linització. Aquests pol·linitzadors silvestres poden córrer la mateixa sort que les abelles. Les últimes investigacions han constatat descensos generalitzats en la diversitat de pol·linitzadors silvestres a gran part d'Europa, a causa d'una combinació de la intensificació agrícola, la degradació de l'hàbitat, la propagació de malalties i paràsits i el canvi climàtic.

La proliferació d'alguns pesticides també ha estat una de les causes de la reducció de la població d'abelles. Entre les malalties que sacsegen aquests insectes, **la** més perjudicial és la provocada per la varroa, un paràsit d'origen asiàtic que arribà a Europa els anys vuitanta. De la mateixa manera, la desaparició de les abelles s'ha accentuat en els últims set anys, des que el canvi climàtic s'ha fet més evident.

L'extinció de les abelles ha vingut acompanyada de l'augment dels cultius que depenen d'aquests insectes per a la seva producció. Aquest tipus de terres s'ha incrementat el 300% des de 1961. Això es deu en bona part a l'auge dels biocombustibles en l'última dècada. Els agricultors es van llançar a conrear massivament blat de moro o canola, que s'utilitzen com a matèria primera per generar etanol i biodièsel. El problema és que per fer això destrueixen moltes de les flors silvestres i altres plantes de les terres, que són imprescindibles perquè les abelles recol·lectin el pol·len per alimentar els ruscus. I si les abelles no tenen aliment, es tornen més febles, de manera que són més propenses a les malalties i menys resistents als plaguicides.

El resultat és la seva mort anticipada. És el que es coneix com Síndrome de Despoblació de Colònies.

Adaptat de *Javier Mesones*

“Una nova amenaça plana sobre Europa: l'extinció de les abelles”

Apilcultors Gironins Associats, 28 de gener de 2014

<http://www.aga.cat/index.php/articles/darreres-noticies/379-una-nova-amenaca-plana-sobre-europa-l-extincio-de-les-abelles>

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves
Llengua catalana i literatura

1. **Comprensió lectora** [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Les abelles són els únics insectes que intervenen en el procés de pol·linització.	☐	☒
b) Als anys noranta es va intensificar l'escalfament global.	☐	☒
c) El blat de moro i la canola són la matèria primera per a generar biocombustibles.	☒	☐
d) La síndrome de despoblació de colònies fa referència a la mort anticipada de les abelles.	☒	☐
e) La varroa va arribar als Estats Units els anys vuitanta.	☐	☒

1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots següents. [0,5 punts]

- a) *Coneguda, divulgada*: notòria
- b) *Curtejaran*: escassejaran
- c) *Costums*: hàbits
- d) *Expansió, difusió*: propagació
- e) *Recullin*: recol·lectin

1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. [0,5 punts]

- a) Les conseqüències encara no s'han fet palpables perquè les abelles han trobat **qui** les substitueixi en les tasques de pol·linització. Són els anomenats pol·linitzadors silvestres, com els borinots i els sírfids, d'aspecte semblant a les abelles o les vespes.

els (anomenats) pol·linitzadors silvestres (com els borinots i els sírfids)

- b) Entre les malalties que sacsegen aquests insectes **la** més perjudicial és la provocada per la varroa, un paràsit d'origen asiàtic que arribà a Europa els anys 80.

la malaltia

1.4. Exposeu, en un màxim de cinquanta mots, les causes de la desaparició de les abelles. [0,5 punts]

Resposta possible:

Hi ha diversos factors que intervenen en la desaparició de les abelles: l'escalfament global, els pesticides, les malalties provocades per paràsits, el canvi climàtic, la degradació de l'hàbitat o l'augment de cultius, com ara el blat de moro o la canola, que serveixen per generar biocombustibles.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves
Llengua catalana i literatura

1.5. Resoleu les qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.

1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu per què l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, representa la lluita entre dos mons irreconciliables. [1 punt]

Resposta possible:

Terra baixa planteja de manera simbòlica el conflicte entre dos mons antagònics: la Terra Alta, que representa el món bucòlic, ideal, incorrupte i pur; i la Terra Baixa, on viuen personatges mesquins, maliciosos, materialistes i corruptes. En definitiva, es tracta de la lluita entre el bé i el mal.

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) El llorer té un paper fonamental en el desenllaç fatal de la Maria.	☒	☐
b) El notari Amadeu Riera tenia sempre un clavell al despatx.	☐	☒
c) Teresa Goday apadrinà un nen que no tenia mare, perquè Aquesta havia mort de part a l'hospital.	☐	☒
d) Salvador Valldaura morí d'un atac de feridura.	☒	☐
e) A Teresa Goday no li agradaven les coses boniques.	☐	☒

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La Marta no explica el seu passat a ningú.	☐	☒
b) En Sebastià és un cacic rural egoista i arrogant.	☒	☐
c) A la Terra Alta, en Manelic vivia entre animals.	☒	☐
d) En Manelic no s'avé amb la Nuri.	☐	☒
e) El personatge d'en Sebastià s'identifica amb un llop.	☒	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

- 2.1. Reescriu el fragment següent del text substituint els mots subratllats per formes sinònimes. Canvieu només allò que calgui. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. [1 punt]

Les conseqüències encara no s'han fet **palpables** perquè les abelles han trobat qui les substitueixi en les **tasques** de pol·linització. Són els anomenats pol·linitzadors silvestres, com els borinots i els sírfids, d'**aspecte** semblant a les abelles o les vespes. El problema és que hi ha un coneixement escàs sobre la població d'aquests dípters i sobre els seus hàbits i eficàcia en el procés de pol·linització. Aquests pol·linitzadors silvestres poden córrer la mateixa sort que les abelles. Les **últimes** investigacions han constatat descensos generalitzats en la diversitat de pol·linitzadors silvestres a gran part d'Europa, a causa d'una **combinació** de la intensificació agrícola, la degradació de l'hàbitat, la propagació de malalties i paràsits i el canvi climàtic.

Les conseqüències encara no s'han fet **visibles/evidents/clares** perquè les abelles han trobat qui les substitueixi en les **feines/treballs** de pol·linització. Són els anomenats pol·linitzadors silvestres, com els borinots i els sírfids, d'**aparença** semblant a les abelles o les vespes. [...] Aquests pol·linitzadors silvestres poden córrer la mateixa sort que les abelles. Les **darreres** investigacions han constatat descensos generalitzats en la diversitat de pol·linitzadors silvestres a gran part d'Europa, a causa d'una **barreja/mescla** de la intensificació agrícola, la degradació de l'hàbitat, la propagació de malalties i paràsits i el canvi climàtic.

- 2.2. En el text s'explica el perill que suposa per a la humanitat la desaparició de les abelles. Hi ha, però, altres animals que es troben en perill d'extinció, com ara l'ocelot, la llúdria marina o el llop gris. Escriviu un text ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què expliqueu quines mesures podrien ajudar a prevenir o reduir l'extinció d'espècies animals. [2 punts]

Resposta oberta.

Comentari sobre la correcció:

A final de 2016 l'Institut d'Estudis Catalans va aprovar algunes novetats normatives, amb una moratòria de quatre anys. En la reunió amb els professors de començament de curs es va recomanar que els estudiants havien de ser coherents en les respostes tot emprant unes normes o unes altres sense interferències:

- a) pel que fa a l'ortografia, es poden donar per bones tant les solucions que segueixen la norma anterior com les que segueixen la norma publicada a l'*Ortografia catalana* (2017). Aquesta solució doble afecta sobretot els accents diacrítics, les vocals epentètiques en compostos (*angioespasme*, *arterioesclerosi*), l'ús del guionet en sintagmes nominals (*manifestació pro-dret a decidir*, *ex-directora general*), o la grafia *rr* de sons ròtics en paraules prefixades (*arrítmia*, *correferent*).

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves
Llengua catalana i literatura

- b) Pel que fa a la gramàtica, cal tenir en compte que a l'examen es demana un text formal. En aquest sentit, i en relació amb la correcció d'aquesta prova, es pot dir que la norma no ha canviat, ja que les novetats principals de la *Gramàtica de la llengua catalana* (2016) afecten l'admissió de solucions per a registres no formals.

Recordeu que cal aplicar els criteris d'adequació (al registre formal i al contingut que es demana), coherència (estructura del text i de les idees exposades) i cohesió (oracions ben construïdes). En aquest sentit, els 2 punts de l'exercici es poden graduar en segments de 0,25 punts.

En relació amb la sinonímia, ja sabeu que es poden acceptar altres formes alternatives, sempre que siguin admeses normativament i que concordin amb el valor semàntic que tenen en el text.

Recordeu també que, com cada any, es descompta 0,1 per faltes (incloent-hi les repetides).

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves
Llengua catalana i literatura

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística [3 punts en total]

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats.
[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades, no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. El meu desig també fora aquest: una llenca de camp on hi hagués un hort. I prop del mas, una font d'aigua contínua. I a més d'això, una mica de bosc.

- oració subordinada adverbial temporal
 oració subordinada adverbial causal
 oració subordinada de relatiu locativa
 oració subordinada adverbial consecutiva

3.1.2. Va ser despertat per una veu.

- complement agent
 complement de l'adjectiu
 complement circumstancial (o adjunt)
 complement de l'adjectiu

3.1.3. Mossèn Gaspar no vivia content, el turmentava una secreta angoixa.

- complement del nom
 complement o objecte directe
 subjecte
 complement circumstancial (o adjunt)

3.1.4. Mossèn Gaspar paladejava les paraules amb golafreria.

- complement del nom
 complement predicatiu
 complement de règim (o preposicional)
 complement circumstancial (o adjunt)

3.1.5. Les conseqüències encara no s'han fet palpables perquè les abelles han trobat qui les substitueixi en les tasques de pol·linització.

- oració subordinada substantiva de complement directe
 oració subordinada adverbial causal
 oració subordinada substantiva de subjecte
 construcció o clàusula d'infinitiu temporal

3.1.6. Mossèn Gaspar netejà amb calma les ulleres, va treure tabac, el polsà i esperà l'esternut alliberador.

- subjecte
 atribut
 complement o objecte directe
 complement o objecte indirecte

3.1.7. La creixent taxa de mortalitat de les abelles als Estats Units i Europa es remunta a finals dels anys noranta, però s'ha fet més notòria a partir de l'any 2004, coincidint, precisament, amb un dels exercicis en què més es va intensificar l'escalfament global.

- complement del nom
 complement agent
 complement de règim (o preposicional)
 complement circumstancial (o adjunt)

3.1.8. De la mateixa manera, la desaparició de les abelles s'ha accentuat en els últims set anys, des que el canvi climàtic s'ha fet més evident.

- oració subordinada adverbial temporal
 oració subordinada adverbial causal
 oració subordinada de relatiu locativa
 oració subordinada adverbial consecutiva

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Llengua catalana i literatura**

3.1.9. La creixent taxa de mortalitat de les abelles als Estats Units i Europa es remunta a finals dels anys noranta, **però s'ha fet més notòria a partir de l'any 2004.**

- oració coordinada concessiva
- oració coordinada adversativa
- oració subordinada substantiva de complement del nom
- oració coordinada il·lativa

3.1.10. Les abelles desapareixen a Europa i altres zones del món i les conseqüències poden ser **desastroses.**

- atribut
- complement de l'adjectiu
- complement del nom
- complement de règim (o preposicional)

3.2. Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

- a) Va demanar la feina AL MENYS indicat per fer-la. Si ALMENYS li haguessin donat temps a preparar-se... (*almenys / al menys*)
- b) Va ser un personatge CABDAL per acabar aquesta obra d'enginyeria gràcies al CABAL hereditari que va percebre en morir el seu pare. (*cabal / cabdal*)
- c) POT SER que no trobem la darrera edició del llibre. Aleshores POTSER l'haurem de comprar en una llibreria de vell. (*potser / pot ser*)
- d) QUANT triga el tren a arribar a l'estació? T'ho dic perquè m'avisis QUAN arribi. (*quan / quant*)
- e) Era un pou molt FONDO i estava esporuguit perquè no sabia què hi trobaria en el FONS. (*fondo / fons*)

3.3. Completeu les oracions següents amb la forma verbal simple correcta del verb que hi ha entre parèntesis. No podeu utilitzar formes perifràstiques. [0,5 punts]

- a) Escull (*escollir*) el que més t'agradi. Te'l regalo jo.
- b) Comparec (*comparèixer*) davant el tribunal per donar compte de la meva innocència.
- c) Si sabés (*saber*) que en Joan sempre diu mentides, l'Anna no li faria pas cas.
- d) Eh, vosaltres! Responeu (*respondre*) de seguida. Qui de tots dos ha trencat el vidre?
- e) Tant de bo que vosaltres pugueu/poguéssiu (*poder*) conviure amb pau i tranquil·litat.

3.4. Subratlleu en el text NOMÉS les cinc grafies que corresponen al so palatal africacat sord [tʃ]. [0,5 punts]

Al passeig Prim de Reus hi ha una florista que ven flors de tota mena. Un **txec** que hi passeja s'ha tret de la **butxa**ca un feix de bitllets per comprar un clavell **roig** fosc amb un esquit**x** d'aigua, que sembla una marieta dibuixada en el pètal.

Criteris específics de correcció i qualificació per ser fets públics un cop finalitzades les proves **Llengua catalana i literatura**

3.5. Completeu les oracions següents amb els verbs, substantius o adjectius adequats, derivats dels substantius que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]

- a) La sordesa de Beethoven no li va impedir de compondre la novena simfonia.
(*sord*)
- b) Els nens són més vulnerables a l'emmetzinament amb plom que els adults.
(*metzina*)
- c) El vehicle va zigzaguejar entre els vianants fins que va topar contra un mur.
(*zig-zag*)
- d) Va empal·lidir de cop quan va saber la mala notícia. (*pàl·lid*)
- e) El lladre ha aprofitat un moment de distracció del policia i s'ha fet fonedís.
(*fondre*)